

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI TREI SFERTURI DE VEAC DE LA UNIREA CEA MARE

SALA
DE
LECTURĂ

Unirea tuturor românilor într-un stat unitar a primit afirmarea capacității de organizare și de conducere a populației din toate provinciile majortate a Transilvaniei. La sfârșitul lunii octombrie 1918, după declarația de autodeterminare a poporului român, rostită în parlamentul Ungariei, au fost create orga-

„Lucrarea sfântă pentru limba, legea și moșia românească”

nisme politice și administrative pentru conducerea luptei în vederea unirii Transilvaniei cu România. Pe plan central s-a creat Consiliul Național Român Central, la 31 octombrie 1918, funcționând întâi la Budapesta, apoi, din 2 noi-

embrie 1918, la Arad. Constituirea C.N.R.G. a marcat începutul unei vaste mișcări de organizare pe plan local. Manifestul lansat la 3 noiembrie 1918 de către Partidul Național Român intitulat „Spre orientare” cerea ca în fiecare

comitat să se constituie consilii naționale române comitatense afiliate C.N.R.G. Ca urmare a acestui manifest, dar și din proprie inițiativă, populația românească a Transilvaniei a organizat consilii naționale locale alese în cadrul unor

adunări populare cu participarea tuturor locuitorilor din rândul cărora se detașau intelectualii, animatorii și conducătorii luptei naționale pe plan local. Consiliile naționale au trecut la constituirea forței publice înarmate prin crea-

rea gărzilor naționale, la organizarea vieții politice și administrative în localitățile și comitatele respective.

În județul nostru primul consiliu național român s-a

Prof. VASILE IONAS

(Continuare în pag. a 4-a)

CUVÂNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

Anul V • Nr. 1012 • MARTI, 30 noiembrie 1993

8 pagini • 40 Lei

„1 Decembrie 1918 oglindit în documentele vremii”

În holul Arhivelor Statului din Deva s-a deschis expoziția „1 Decembrie 1918 oglindit în documentele vremii”. Sunt expuse documente, fotografii privind înființarea consiliilor și a gărzilor naționale în județ, credenționale, hotărâri, declarații de adeziune la marele act al Unirii. (M.B.)

DEZVELIREA MONUMENTULUI „AVRAM IANCU” LA CLUJ-NAPOCA

Azi, la orele 10, în orașul Cluj-Napoca, are loc festivitatea prilejuită de dezvelirea monumentului dedicat lui Avram Iancu, conducătorul Revoluției de la 1848 din Transilvania. Să ne plecăm cu pioșenie fruntea în fața marelui erou al neamului și să-l cinstim cu demnitate memoria! (M.B.)

Jurământ către țară și popor

Sâmbătă, 27 noiembrie a.c., un nou contingent de jandarmi de la Garnizoana Orăștie a depus jurământul. Evenimentul, petrecut în preajma marii sărbători naționale de la 1 Decembrie, legământul ostașilor către țară a avut semnificații cu totul deosebite.

Prin cuvinte pline de emoție, jandarmii au jurat credință țării și poporului, s-au angajat să-și îndeplinească cu cinste misiunile încredințate.

La solemnitate au participat reprezentanți ai Prefecturii, Consiliului județean, ai altor instituții din județ și orașul Orăștie.

Sub aceleași auspicii solemne, la Grupul județean de pompieri, precum și la Compania Petroșani, au depus jurământul militarii din noul an de instrucție. (V.N.)

IMPORTANT

Următorul număr al ziarului „Cuvântul liber” va apărea vineri, 3 decembrie 1993.

În fața Catedralei reîntregirii din Alba Iulia, pe turnul căreia s-a ridicat un imens Tricolor, se vor reuini miercuri miile de români pentru a sărbători Marea Unire de la 1 Decembrie 1918.

Foto PAVEL LAZA

AZI

MARTI,
30 NOIEMBRIE

- Au trecut 333 de zile din an; au mai rămas 32.
- Sf. Apostol Andrei, cel dintâi chemat, și Frummentie.
- 1835. S-a născut MARK

TWAIN (m. 1910), scriitor american. A pus bazele literaturii moderne în S.U.A.

• 1874. S-a născut PAUL ZARIFOPOL (m. 1934), critic literar.

MIERCURI,
1 DECEMBRIE

• A avut loc Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, în care s-a hotărât unirea Transilvaniei la România. A.

ceastă zi a fost declarată Ziua Națională a României.

• S-a născut CEZAR PETRESCU (m. 1961), scriitor român. A publicat romanele: „Aurul negru”, „Calea Victoriei”, „Infunezare”, „Drumul cu piopi” etc.; Literatură pentru copii.

JOI,
2 DECEMBRIE

• A apărut la Bucu-

rești revista „Sămănătorul”, în conducerea căreia s-au aflat: G. Coșbuc, Al. Vlahuță, D. Anghel, Șt. O. Iosif, M. Sadoveanu ș.a.

• S-a născut NICOLAE LABIȘ (m. 22 decembrie 1956), poet român. Volume de poezii: „Primele iubiri”, „Lupta cu ineria”, „Moartea căprioarei”, „Albatrosul ucis”; Literatură pentru copii.

Sesiune de comunicări științifice

Civilizație și cultură în Transilvania

Vineri și sâmbătă, la Deva, a avut loc sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, organizată cu sprijinul Ministerului Culturii, Prefecturii și Consiliului Județean, Inspectoratului Județean pentru Cultură Hunedoara. Manifestarea a fost deschisă de arheologul Adriana Rusu, directorul Muzeului Județean. În cadrul secțiunilor de istorie veche și arheologie, numismatică, medalistă, sigilografie, istorie medie, carte veche românească și străină, istorie modernă, istoria culturii, istorie și etnologie agrară, artă, muzeologie și conservare-restaurare, științele naturii, a secțiunii omagiale 1 Decembrie 1918, au fost prezentate peste 170 comunicări științifice, au avut loc dezbateri interesante. Au fost prezentate casete video privind cercetările arheologice de la Germisara, privind prelucrarea sticlei etc. În sălile Secției de Artă s-a deschis expoziția temporară „Sticla transilvăneană în secolele XVII-XX”.

Un moment cu adânci semnificații l-a avut lansarea cărții „Hunedoreni la Marea Unire” semnată de dr. Victor Șuiga, participant la acest epocal eveniment. Autorul „dedică această lucrare memoriei tuturor celor care au luptat pentru realizarea României Mari și apoi păstrarea în hotarele ei firești”. Cu acest prilej, marele intelectual hunedorean a acordat autografe, le-a vorbit înflăcărat despre misiunea ce revine în continuare istoriei și istoricilor pentru a face cunoscut adevărul despre români și pămintul românesc.

MINEL BODEA

„Cu noi este Dumnezeu”

Sâmbătă și duminică, la Orăștie, s-a desfășurat ediția a IV-a a Festivalului concurs interjudețean de muzică sacră „Cu noi este Dumnezeu”. Manifestarea a fost dedicată Zilei Naționale a României și împlinirii a 75 de ani de la Marea Unire. Gazda a festivalului a fost Catedrala Ortodoxă din Orăștie, în care au evoluat coruri din județele Cluj, Alba, Arad, Caraș-Severin, Sibiu, Argeș, precum și județul nostru — Brad, Deva, Hunedoara, Orăștie, Petroșani, Simeria.

Manifestarea, impresionantă prin modul în care a fost concepută de organizatori — Ministerul Culturii, Inspectoratul Județean pentru Cultură, Centrul Național al Creației Populare, Centrul Județean al Creației Populare, Episcopia Ortodoxă Română Arad, Consiliul local Orăștie, Casa de Cultură Orăștie, Protopopiatul Ortodox Român Orăștie, Despărțământul orășenesc al Astei — rețin tot mai mult interesul publicului, al specialiștilor. Coruri prezente în festival, cum a fost Corul Seminarului Teologic din Cluj-Napoca, au susținut Liturgia desfășurată în Catedrală, au oferit concerte de colinde, de muzică sacră.

Un moment important l-a constituit, în cadrul festivalului, sărbătorirea, la Sala „Astra”, a corului din Orăștie, condus de prof. Ioan Popa, formație ce a împlinit 125 de ani de activitate neîntreruptă, iar dirijorul ei patru decenii de instruire, fapt remarcabil pentru acest om neprețuit al catedrei. Corului, o adevărată instituție de cultură a orașului „Paliei”, îi dorim și de aici înainte ani mulți în slujba spiritualității hunedorene, ca de altfel și dirijorului său.

MINEL BODEA

INFORMATII • NOTE • REPORTAJE

„Am pus piatră de temelie pentru o veșnicie...“

Di preot **ANTON RUDEANU**, la sfințirea noii Biserici din Cinciș.
Foto **PAVEL LAZA**

— Mult stimulate dle părinte **ANTON RUDEANU**, ce simțăminte vă încearcă astăzi, când această biserică, adevărat monument al credinței, impresionează prin construcție, își primește sfințirea, credincioșii?

— Scumpule, ca localnic am slujit la biserică din Cinciș ani în șir. Cu ani în urmă, satul a fost strămutat pe locul unde ne aflăm astăzi. În locul lui este marele lac de acumulare a râului Cerna. Apă pentru Hunedoara. Bisericele au rămas sub apă. Am recuperat ce am putut din sfintele lăcașuri. Cu puterile noastre am ridicat o biserică aici sus. Cincișenii nu puteau trăi fără un lăcaș sfânt.

— Stimate domnule părinte **Anton Rudeanu**, dar noua și minunata biserică a Cincișului cum s-a înălțat?

— Scumpule, povestea-i lungă. În 1963—1964 nu aproba nimeni construirea de biserici. Ba multe erau lăsate în paragină. Comunistii începeau să nu mai creadă în Dumnezeu. Eu le-am spus sâtenilor mei că voi încerca. Toți, umăr la umăr, vom ridica în sat o biserică nouă.

— Inceputul cum a fost?
— M-am dus în audiență la Gheorghe Gheorghiu-Dej în anul 1964. Am ajuns foarte anevoie. I-am spus doleanțele noastre. „Orice, dar biserică nu. Noi să învățăm poporul materialismul dialectic și istoric, nu Biblia, Scriptura” — mi-a spus. Nu m-am lăsat. M-am mai dus o dată la Gheorghiu-Dej, cu semnături de la sâteni, cu rugăminti, cu plecaciuni. În fața mea n-a mai rezistat. Mi-a dat aprobarea... Am venit și în 1965 am pus piatră de temelie la biserică pe care o sfințim astăzi, cu voia lui Dumnezeu.

— Au trecut 28 de ani, mult stimulate dle părinte **Anton Rudeanu**.

— Câte greutate am mai întâmpinat în acești ani, numai noi știm: materiale, forță de muncă... Am avut mare sprijin în Combinatul Siderurgic Hunedoara, I.C.S. Hunedoara, I.M. Hunedoara, Ocolul silvic Hunedoara. Dar o laudă aparte se cuvine și parohiilor din Deva, Hunedoara, Orăștie, tuturor credincioșilor care au fost, zi și noapte, alături de noi. Minunatul lăcaș de închinăciune de la Cinciș este al dumnezeilor, al tuturor celor cu credință în Dumnezeu.

— Am pus piatră de temelie pentru o veșnicie. Da, aceste vorbe ale dlui părinte **Anton Rudeanu**, rostite în altarul bisericii din Cinciș, duminică, 8 octombrie a.c., când după atâta trudă lăcașul de închinăciune din Cinciș a fost sfințit, au putere peste vreme. Un asemenea lăcaș sfânt va rămâne pentru urmașii și urmașii urmașilor noștri. Dar nimeni nu va uita că piatră de temelie a fost pusă de dl părinte **Anton Rudeanu**, om de aleasă cinste și omenie, mare patriot, mare Român!

Au consemnat
Gh. I. NEGRUȘA,
MINEL BODEA

„Voce de copii“

„Voce de copii“ este genericul primului festival-concurs de muzică ușoară românească, organizat la Aninoasa pentru școlari și preșcolari din Valea Jiului, manifestare artistică de excepție, care și-a argumentat, de la ediția I, semnificațiile valorice și educative.

Debutul ei la Aninoasa se datorează dorinței de a repune în drepturi valorile perene ale spiritualității locale, de către acei intelectuali care nu și pot permite zile libere, timp de relaxare în munca educativă. Ideea aparține prof. **Adrian Dorel Săvulesa Coroian**, directorul clubului din localitate, și ea a găsit înțelegere și sprijin la Sindicatul MTI de la E.M. Aninoasa, prin liderul său, dl **Constantin Gherbinoșu**, la primarul orașului, dl **Ilie Boteros**, recunoscut localnicilor ca un animator al vieții culturale.

Așadar, după o organizare de excepție, care a impus nenumărate ore de muncă pentru crearea cadrului ambiant desfășurării concursului, dar mai ales pentru pregătirea concurenților veniți din toate orașele Valei Jiului, festivalul a făcut ca Aninoasa să devină, timp de două zile, un autentic centru al cântecului și versului românesc. Două zile în care copiii, între 6 și 14 ani, au evoluat în ritmul aplauzelor, în admirația părinților, fraților, dascălilor lor și a juriului, cărui nu l-a fost ușor să selecteze dintre cele 46 de autentice talente întru cânt și vers românesc, pe cele mai valoroase. Pentru că, în acompaniamentul orchestrei „Ercoton”, formată din copii și tineri — **Cristina Constantin**, **Ramona Bordan**, **Adrian Săvulesa Coroian**, **Kasony Adela**, **Ovidiu Neclău** — sub conducerea profesorului **A.D.S. Coroian**, micii concurenți au scris, întru-o tinută scenică și vestimentară de excepție, prima filă a unei manifestări artistice de valoare, care va rodi în timp, devenind fără îndoială tradițională.

Într-un decor feeric, în care publicul admira — pentru a căta orară?! — talentul artei plastice locale **Daniela Pasca**, prezentatorul festivalului, apreciatul actor

Florin Plaur și-a transmis emoția cu fiecare prezență artistică, însușind auditoriul, făcându-l să-i fie alături, întru frumusețea bucuriei.

După spectacolul de gală, președintele juriului, profesorul și dirijorul **Horățiu Alexandrescu**, ne-a mărturisit: „Ediția I a festivalului „Voce de copii“, de la Aninoasa, a făcut ca, pentru două zile, „locul uitat de lume“ să devină o capitală a culturii și copilăriei. Au concurat 46 de copii — școlari și preșcolari — din Valea Jiului, în fața unei săli de spectacol plină până la refuz. Festivalul a fost senzațional, de nivel republican — ca valoare artistică! Talente de excepție s-au impus cu autoritate și dezinvolură, semn că Valea Jiului nu înseamnă mineriadele lui **Miron Cozma**, ci cu totul altceva. Inșuși faptul că principalul organizator a fost Sindicatul MTI de la Mina Aninoasa, care a investit peste un milion lei în festival, este grăitor. Nu mineriade vor oamenii de aici, ci cultură, civilizație, frumos. S-a cântat și s-au rostit cu simțire versuri. Așa cum remarcă un coleg din juriu, festivalul a dovedit că nu suntem un popor troglodit, de handicapați — cum ne „alintă“ unii din prea multă „dragoste“. Dimpotrivă, suntem un popor strălucitor, nu la marginea continentului, ci, mai degrabă, suntem cel de la care continentul are câte ceva de învățat. Revin la festival. Ar fi trebuit să dăm 46 de premii, la 46 de concurenți. Să dăm premii învățătorilor și profesorilor lor, să dăm premii celor din sală. Atât de mare a fost bucuria muzicală și satisfacția estetică pe care am trăit-o împreună. La Aninoasa! Talente de excepție, inegalabile noastre talente, izvorâte din sevă de latinitate. Să dea Dumnezeu copiilor părinților lor, educatorilor, sănătate și putere de muncă, întru izbândă artei românești! Tar celor ce și-au plecat ochii spre copilărie, minerilor de la Aninoasa, primăriei orașului, să le țină Domnul obiectul cel bun și să facă din acest festival fală artistică a județului și a țării!“

LUCIA LICIU

LIPSĂ LA APEL

Că „agenda de lucru“ a instanțelor de judecată este foarte încărcată e un fapt firesc. În condițiile creșterii îngrijorătoare a stării infracționale. Dar tot atât de adevărat este și că procesele — unele dintre acestea — durază foarte mult până ajung la sentință. Nu din cauza instanțelor de judecată, ci din alte pricini.

lipșa avocaților. După ce grefiera anunță „avocat dl...“, nu răspunde nimeni „prezent“. Alteori un alt avocat zice: „aici era, mă duc să-l caut“, dar se întoarce și spune: „Nu l-am găsit“. În astfel de cazuri procesul primește un nou termen.

O altă pricină ar fi lipsa martorilor. Lipsesc de la procese, deși citați sau a-

nunțați, martori cheie în stabilirea adevărului, sau la care cele două părți — acuzarea sau apărarea — tin să fie neapărat audiați. Și în această situație debaterile se amână. Atragem atenția, pe această cale, că de la o vreme, amenzile pentru neprezentarea ca martor se situează între 5000 și 20 000. Grija mare, deci!

TRAIAN BONDOR

SUPUSE AVIZĂRII

Comisia județeană de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a supus avizării planuri urbanistice de detalii pentru: popas turistic „Caravanele“ — investitor dl **Ilie Damin** din Orăștie; „Complex comercial

în strada Unirii, nr. 24 bis, în realizarea căruia este interesată S.C. Micuța Serv. Comexim, S.R.L. Petroșani și „Piața agroalimentară, cartierul Bucura“, având ca beneficiar Consiliul local al orașului Uricani. (I.C.)

Cunoscuta solistă vocală **LENUTA EVSEI** surprinsă într-un moment premergător intrării în scenă...

Lenuta Evsei rămâne un nume de primă mărime în rândul solistilor vocali de muzică populară care s-au ridicat de pe aceste meleaguri. Prin calitățile sale interpretative, în primul rând de doinător, ea a obținut consacrarea prin premii mult râvnite care au culminat cu obținerea Trofeului „Floarea din grădina“ (1983) instituit de Televiziunea Română

MELODIILE ADEVARATE NU MOR NICIODATA!

și Ministerul Culturii. Adevăratul debut s-a produs, după cum ne mărturișește însăși interpreta, în anul 1981, după Festivalul de muzică populară „**Maria Lătărețu**“, când a fost selecționată pentru „**Floarea din grădina**“. În repertoriul său figura acea splendidă de cântec românesc care este „**Doina Iancului**“, dar și o multime de țarine specifice Țării Moților — „**Hai bade ia noi la moți**“, „**Eu sunt fată de la Brad**“ ș.a. Cu o astfel de carte de vizită câștigată cu trudă și printr-un talent cu totul aparte, multe conduceri de ansambluri artistice din județ și din țară au invitat-o spre a participa la spectacole și turnee în țară și străinătate. A fost aplaudată pe scene din Spania, Rusia, Germania, Franța, Italia. Un real sprijin pentru solista a venit din partea Inspectoratului Județean pentru Cultură și Centrului Județean al Creației Populare.

— Crezi **Lenuta Evsei** că un interpret, pe lângă talent și repertoriu, mai trebuie să aibă și alte calități?

— Cred că trebuie să rămână, mai ales, om. În felul acesta poți să-ți apropii mai ușor publicul și nu te „păcălești“ pe tine însuși. Cei care te iubesc nu trebuie să privească la tine ca la un idol, ci doar ca la un om. Un om însă pe care Dumnezeu l-a dăruit cu o voce care captivează, care știe să-și aleasă

cântecele ce merg la inima iubitorului de frumos, iar prin emoția artistică pe care e capabil să o transmită, să și-l apropie.

— După mai bine de zece ani de viață scenică, **Lenuta Evsei**, mai simte emoții la întâlnirea cu publicul?

— Extraordinare. Vocea însă nu mă trădează. Și e bine să fie așa, că altfel... Am avut și momente dificile, dar am preferat să mă închid în mine. E adevărat că n-am avut ca alții tupeu!

— Să sperăm că greutatea au trecut definitiv, mai ales că acest an promite mult.

— Da, anul acesta l-am cunoscut pe dl **Dumitru Buzoianu**, redactor la Radio Cluj, care m-a încurajat mult, ajutându-mă să trec de „furcile caudine“. Aici am făcut înregistrări reușite care vor fi incluse într-un disc la „Eurostar“ București. Formația care m-a acompaniat este condusă de **Ionel Coza**, alături de el fiind **Ovidiu Miheș**, **Aurel Catană**, **Dorel Benea**, **Alexandru Stoica**, **Ionel Pop**, **Adi Lazăr**, koleșii apropiați și instrumentiști desăvârșiți.

— Să sperăm că pe sfârșitul anului ne vei oferi bucuria unui disc.

— Ar fi o mare bucurie pentru mine care ar veni la zece ani după obținerea Trofeului „**Floarea din grădina**“. O bu-

„Și la locul de muncă de la Casa de Cultură Brad.“

Foto **PAVEL LAZA**

curie deopotrivă, pentru public, căruia trebuie să-i oferim melodii bune, autentice. Melodiile frumoase nu mor niciodată, iar cel care le interpretează le adaugă ceva din talentul, din personalitatea sa inimitabilă. În final, vă rog să-mi permiteți ca pe această cale să mulțumesc celor care cred în **Lenuta Evsei**.

MINEL BODEA

TREI SFERE DE LA UNII

„Lucrarea sfântă pentru limba, legea

(Urmare din pag. 1)

legea și moșta românească”.

La Deva consiliul național român a luat ființă în 7 noiembrie în cadrul unei adunări populare, avându-i în frunte pe Virgil Olariu, Iustin Pop, Petru Groza, Moise Savu. În aceeași zi, în prezența membrilor consiliului național, s-a constituit garda națională română sub conducerea mai multor ofițeri români, între care locotenentii Sever Ghișă și Alexandru Iancuțovici, sublocotenentii Ioan Roman și Uliu Almășescu, având ca medic pe dr. Eugen Hossu.

Concomitent cu consiliul național român din Deva s-a format cel din Orăștie, ales în cadrul unei entuziaste adunări populare la care au participat numeroși locuitori ai orașului și ai satelor învecinate. Președinte al consiliului național român a fost ales în unanimitate dr. Aurel Vlad, membru al Comitetului executiv al P.N.R. și al C.N.R.C., iar comandant al gărzii naționale Titus Cernăuțeanu, locotenent-colonel în fostul regiment 64 Infanterie din Orăștie. Într-o atmosferă sărbătorească s-a constituit la 8 noiembrie consiliul național

român și gară română la Cupe atunci jude doara. Încă de consiliul a man cupare pentru intact inventar derilor metalu mau să între niul statulu instituit postu pentru paza d și bunurilor fabricilor.

Asemenea co nale române au și în satele ju Pui, sub preș Ioan Bocanițiu, funcționat ca u litic și admi cercului Pui, activitatea co gărzilor națio din satele Găla Vaidei, Râu Al Baru Mare, Sălc Deosebit de ac consiliile și gărzi din satele Birn Aurel Vlaicu), tău, Vaidei, Ro rea, Mărtineș, daș, Pricaz dir răștie și Folt, E Băcăinți, Rapoț din plasa Geoa tor la sarcină neau, membrii național român nic scriau: „

Aspecte de la Adunarea Națională de la Alba Iulia.

MOMENT EPOCAL ÎN ISTORIA POPORULUI ROMÂN

Intuită în mod genial de cronicari și voievozi, unirea românilor într-un singur stat a fost realizată prin temerara izbândă a lui Mihai Viteazul la sfârșitul secolului al XVI-lea. Acest ideal a fost prins în ideologia Școlii Ardelene și s-a conturat cu multă maturitate în văltoarea Revoluției de la 1848. La un an după înăbușirea Revoluției de la 1848, Nicolae Bălcescu arătă: „Noi românii nu vom putea fi puternici până când nu ne vom uni cu toți într-unul și același corp politic”.

Unirea Moldovei cu Țara Românească în 1859, când au fost puse bazele statului român modern, a constituit un moment hotărâtor pe drumul înfăptuirii statului național unitar român. La puțină vreme după aceasta, prin jefte și lupte grele, poporul nostru a cucerit, în războiul din 1877, independența de stat a României.

Destruerea anacronicului imperiu habsburgic, în toamna anului 1918, ca urmare a luptei pentru drepturi democratice și a luptei naționale pentru independență și unitate națională pe de o parte, iar pe de altă parte a înfrângerilor armatelor austro-ungare pe diferite fronturi de luptă, a apropiat ceasul făuririi unității naționale a poporului român. Puternicele manifestări pentru unire ale tuturor forțelor din țară, ale organizațiilor politice românești, sunt incununate de notărea din 12 octombrie 1918 a conducătorilor politici ai românilor din Transilvania. Hotărârea din 12 octombrie de la Oradea aduce la cunoștință lumii că, pe temeiul dreptului firesc al fiecărei națiuni de a dispune și a hotărî singură și liberă soarta sa, națiunea română își arogă dreptul „să hotărască singură așezarea sa printre națiunile libere” și să stabilească legături cu celelalte națiuni libere, să fie reprezentată la Congresul de pace de cei aleși de propria adunare națională. Voinea de autodeterminare a națiunii române, citită în parlamentul de la Budapesta, în 18 octombrie, a produs o puternică impresie asupra tuturor popoarelor oprimate din imperiul habsburgic. La rândul lor, românii din Transilvania se străduiesc să realizeze hotărârea de la Oradea. La 31 octombrie se constituie Consiliul Național Român, format pe bază de paritate din 6 reprezentanți ai Partidului Național Român și 6 reprezentanți ai Partidului Social-Democrat, care, stabilindu-și sediul la Arad, va executa timp de o lună guvernarea asupra teritoriilor locuite de români. Înstăpânindu-se asupra puterii, poporul român înțelegea să acorde libertăți și drepturi egale tuturor naționalităților conlocuitoare. Toate măsurile Consiliului Național Român, ale gărzilor naționale județene și comunale, toate textele jurământului prestat cu prilejul înființării consiliilor și gărzilor naționale afirmau asemenea principii democratice.

În această atmosferă se desfășoară adunarea de la Alba Iulia, din 1 Decembrie. Pe porțile cetății, unde cu 319 ani în urmă intra triumfător Mihai Viteazul, în ziua de 1 Decembrie 1918 se revărsa nestăvilit poporul, într-o impresionantă ordine. Se refăcea astfel, pe o treaptă superioară evoluției istorice Daco-România, se crea cadrul statal în care poporul român avea să pună în valoare bogățiile țării, să-și dezvolte calitățile morale și să afirme spiritul românesc în cultura și civilizația universală.

Astăzi, când vedem înaintea minții și înaintea ochilor săvârșit acest vis de unitate, să aducem primosul nostru de recunoștință tuturor acelor care, în toate colțurile unde sună dulcele grai românesc, au pus sufletul și puterile lor în serviciul idealului național. Să înțelegem că această strălucire de viață românească s-a născut din suferințe seculare, din belșugul sângelui vărsat pentru glia străbună, din atâtea lacrimi stoarse, din durerile sufletelor obidite. Să înțelegem că toate aceste suferințe, sângelul vărsat și lacrimile amare au fost românești, că țara aceasta a fost zămislită prin jertfa românească.

Prof. ION FRAȚILA

*-Proclamarea
Unirii Tuturor Românilor-*
(Scrisă din și negreșuită de către Mihail Ștefan, 1 Decembrie 1918)

Este un moment solemn!

Impăratul Austriei, Vasașele, George Pop de Brăncuș, a venit și în brațele noastre
Ștefan Ștefan, a căutat promesa promiselor de Adunarea de la Vaște. Ea ține, în
apăsătoare și intensitate și înfăptuirea actuale (în timpurile)
In continuare - Proclamații

Proclamația:

Adunarea Națională a poporului român din Transilvania, Banat și Partea Ungariei oprimită de soluțiu pe principiile de Vasile Goldiș în înțelegerea ei și astfel:

Unirea acestor provincii românești cu țara noastră și cu celelalte provincii românești este pentru toate mizeriile pe deplin!

(Unirea deplină și înfăptuirea ei în fața tuturor, unde și unde se află)

Președintele
George Pop de Brăncuș

Președintele
Vasile Ștefan Ștefan
D. Laurentiu Bane

Proclamarea Unirii tuturor românilor la 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia.

Plebiscitul de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 eveniment fără precedent în istoria omenirii

MOTTO: „Impăratul ne-a înșelat, patria, ne-a ferecat și ne-am trezit că numai credința în noi înșine, în neamul românesc, ne poate mântui”. (Din discursul lui Vasile Goldiș, rostit la 1 Decembrie 1918).

Se poate afirma — fără riscul de a greși, că UNIREA din duminica lui 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia, a fost precedată și urmată de câte un plebiscit, fără precedent în istoria omenirii. Precedată în sensul că acest plebiscit a fost operativ și minuțios pregătit, atât prin declarația de autodeterminare, formulată la 12 octombrie 1918, în casa avocatului Aurel Lazăr din Oradea, cât și datorită lecturii acesteia — 6 zile mai târziu — în Parlamentul de la Budapesta, de către Alexandru Vaida Voevod (18.10.1918). Precedată în sensul că cei 1228 de delegați, ca reprezentanți legali ai populației din arcul interior al Carpaților, și-au exprimat votul lor prin semnăturile aplicate pe ACTUL eposical existent în SALA

UNIRII din Alba Iulia, până va fi piatră pe piatră... Urmată, în sensul că afară erau în așteptarea rezultatului peste 100.000 de plebiscitari, veniți din proprie inițiativă, spontan, cu mic cu mare, bărbați, femei, copii, români, maghiari și alte naționalități conlocuitoare, care au confirmat prin interesul și entuziasmul lor cele hotărâte în SALA UNIRII. În condițiile desfășurării evenimentului, paza militară a revenit cpt. Florian Medrea, care a avut fericirea să ordone feldmareșalului Makensen imobilizarea sa și a celor ce-l însoțeau, în retragerea lui „victorioasă”, cel puțin 48 de ore, înainte și după 1 Decembrie 1918 — la OARDA — spre a nu zădărnici actul Unirii. Sarcina rostirii discursu-

lui privind UNIREA — din care am dat un fragment în preambul — i-a revenit lui Vasile Goldiș. În sfârșit, vestirea celor hotărâte în sala UNIRII, precum și contrasemnarea tuturor actelor privind UNIREA au fost atribuite ale NOTARULUI MARITEI ADUNĂRI NAȚIONALE — prof. dr. Silviu Dragomir. Din urbea noastră, singurul supraviețuitor care a participat la acest plebiscit e dr. Victor Șulaga, în vârstă de numai 19 ani la acea dată. Documentele istoriei confirmă împrejurarea că toate naționalitățile conlocuitoare au aderat la un asemenea ACT (inclusiv etnia maghiară, conform „Adevărului” din 28.10/11.1918). În acest context, ar fi fost firesc, logic, juridic, dar mai ales esențial istoric, ca începând de a doua zi, războiul declansat de PUTERILE CENTRALE (Germania și Austro-Ungaria) să fi încetat, iar pe eale

de consecință, să se fi așezat pacea mult așteptată. În realitate, acest lucru nu s-a întâmplat. Luni, 2 decembrie 1918, mulțimea ce rămăsese în Alba Iulia a înfirmăntat ca pe un erou pe românul Ioan Arion, împuscat de un flăcău de etnie maghiară, aflat în podul stației Alba Iulia, pe când eroul UNIRII intra cu trenul în stația de destinație. Victima se afla la fereastra trenului și flutura drapelul românesc, pe care acum îl purta fără vreo restricție. „Incidentul” a fost urmat apoi de continuarea războiului, care-i da speranțe lui Bella Kun că va reuși să facă o joncțiune între țânăra Ungarie sovietică pe care o conducea și sovietul rus ce-l crescuse la sânul său. În aceste condiții, localitățile Beiuș și Vașcău, nefiind acoperite de trupe românești, trupele maghiare și-au făcut de cap. Ast-

fel, în săptămâ lor din aprilie cații Ioan Cioc colae Bolcaș au fost obligați groapă comună prăvăirea groapă au fost arunca groapă, scoțată preabil ochii Maxim Martiu să nu mai vadă mai plângă. A grabă, celor d mas câte-o n picior afară, a felul acesta, mulul au puțu riți. Așa se exju jurarea că răz tinuat, iar ar mâne au intră în Budapesta, 1919. Consecinră războiului și țile românilor aceea se trata eu Ungaria s-s bia în 4 iunie 1 non.

AV. CONSTANȚA

Bisericii în

Străjuie pe sate în Ardeal Vechi bisericuțele de lemn Cătorite de lacrimile noastre Sunt statorniciei semn.

S-au urcat pe dealuri spre a fi Sfintele de Dumazeu aproape

VIATA NOASTRA CEA DE TOATE ZILELE

SE APROPIE SARBATORILE

Căminele culturale se pregătesc

Sărbătorile de iarnă bat la ușă. Crăciunul, Anul Nou, ca să le numim doar pe cele mai importante, aduc cu ele obiceiuri, datini încărcate de semnificații profunde și o mare frumusețe. Mai ales în lumina săteului, ele se păstrează în toată splendoarea și autenticitatea lor. An de an acestea se practică cu respect, cu evlavie, cu certitudine și datorită puternicei influențe a bisericii. Căminele culturale, ca instituții de bază ale satului, alături de biserică, se implică și ele în buna organizare și păstrarea a obiceiurilor.

La Curechiu, după cum ne spunea dl Gheorghe Bota, directorul Căminului Cultural din București, obiceiul căluseresc se desfășoară în fiecare an în prima zi a Crăciunului. Se organizează, de asemenea,

de asemenea, cete de colindători din tineri care merg cu „Steaua”, „Craii” sau pițorească. În ziua de Anul Nou se umblă cu „Capra”. Toți acești colindători și urători sunt primii cu mare bucurie în casele oamenilor. Și, ca un lucru mai aparte, în ziua de Crăciun, după Litușgie, în biserică, Craii, alți colindători oferă credincioșilor un bogat repertoriu de colinde, iar seara, la căminul cultural are loc „Balul colindătorilor”. Menționăm că la București își mai desfășoară activitatea un ansamblu folcloric în cadrul căruia evoluează o formație de

dansuri mixte alcătuite din opt perechi, un taraf, cântăva soliști vocali, între care Mirela Bexa, Mirela Oprean ș.a.

Datini și obiceiuri asemănătoare de Crăciun se practică și pe raza comunei Ribîța. „Cea mai puternică tradiție, ne spunea dna Monica Dușan, directorul Căminului Cultural, o are colindatul. În ajunul Crăciunului umblă din casă în casă grupuri de steași (denumirea aparte este atribuită celor care merg cu „Steaua” - n.n.). Pițoreștii mai umblă doar în satul Uibărești. Acum doi ani, și sperăm că și anul acesta, vom reuși. Împreună cu părintele paroh Traian Trif Cioară, am alcătuit atunci o formație corală care a colindat în ziua de Crăciun. Pentru noi ar fi un fapt cu totul deosebit”.

E bine să mai anunțăm că se desfășoară la Căminul Cultural din Ribîța mai tunci incluse baluri, discotecii pentru tineri. Primăria sprijină așezământul de cultură cu lemne de foc, a ridicat un gard care împiedică spațiul din jur. Dacă mai amintim că directorii de cămine culturale au fost cu satorul în bugetul primăriei, credem că în viitor activitatea de ansamblu a căminelor culturale se va îmbogăți serios, păstrând și perpetuând tradițiile populare locale.

MINEL BODEA

INVITAȚII NEONORATE

În județ au avut și au loc frecvent manifestări de suflet, cum ar fi împlinirea unor ani de la un anumit eveniment istoric, comemorarea unor personalități, sfintiri de biserică ș.a. Ce se le organizează își pun tot sufletul, uneori și importante funduri adunate cu greu, în a realiza o treabă cât mai bună. Și tot ei invită - de obicei în scris - domni de la organele județene - prefectură, consiliu județean ș.a. - să participe la bucuria lor și pe care li aşteaptă cu drag, cu nima fierbinte și deschisă. Când au pe cine primi, cămi nu sunt puține cazurile când invitații nu vin la fața locului. De pildă, la manifestările preilejuite de aniversarea a 550 de ani de la prima atestare documentară a satului Hârțăgani, comuna Băița, și a 200 de ani de la sfîntirea bisericii din localitate au primit invitații Prefectura și Consiliul județean. Prefectura a onorat invitația, fiind prezent dl director general, Consiliul județean însă nu și-a trimis nici un reprezentant, cu funcție oricât de mică. Și e păcat...

TRAIAN BONDOR

La Buceș, oamenii se trag pe lângă case

Pământul, la Buceș, nu este prea darnic, de aceea o altă sursă de trai este creșterea animalelor, iar comuna se remarcă din acest punct de vedere. Cele circa 900 de gospodării dețin aproape 2500 bovine, 461 ovine, porci, păsări ș.a. De remarcat că există 408 perechi de boi - cele mai multe în satele Tarnița, Stănița și După-Piatră - animale bune de muncă și de tracțiune pe coamele respectivelor așezări rurale. Cum sunt oamenii Buceșului, dl primar?

- Foarte de treabă. Își lucrează pământul cu greu, cu încreșcămăntare chiar și în foarte mult la animale. Pleacă oamenii din sate?

- Nu. Cei tineri s-au mai dus anii trecuți și s-au stabilit prin alte părți, dar vin vineri seara și-i ajută pe cei rămași - părinți sau bunici - la lucrul câmpului. Sigur, când se duc înapoi cară una-alta, ce primesc de la neamuri.

- Iarna - ca peste tot în țară - a venit mai repede și la Buceș. Cu ce se ocupă oamenii în anotimpul cu zăpadă și ger?

- Pe lângă casă, cu animalele. Mai închină câte un pahar de sărbători cu prietenii, rudele și nu numai.

- Au cu ce închina?

- Au anul' asta, din belșug. Au fost prune, iar mere s-au făcut cât în alți trei ani. Dacă vă mai spun că în prezent sunt în funcțiune 48 de „furnale” poate mă credeți.

- Vă cred.

TRAIAN BONDOR

SĂ MAI ȘI RĂDEM

Monologul uneia cu fustă creață

Deținuții - îmbrăcați în uniforme vârgate noi, legați doi câte doi cu cătușe zdrene - urcau încet, pe scări, încadrați de polițiști. În capul de sus al treptelor erau adunați o mulțime de oameni, marea majoritate bruneti, între care femeile cu fuste lungi, multicolore și crețe dețineau ponderea. Imediat ce vârgații începură să urce ultimul tronson al scării, din grupul de civili se înalță o voce:

- Nu ți rusine, mă Gabore, să mă faci tu de rușine și să furi?

Toți cei ce urcau, ridicară capetele curioși, dar unul dintre ei și-l lăsă repede.

- Io te-am crezut om, bagabontule, - reluu vocea - și tu m-ai făcut de răs. Că-mi credă obrăzuri de rușine când mă întănesc cu ai de pă stradă!

Polițistul din capul șirului ce urca, zise spre grupul de civili:

- Vă rugăm să nu vorbiți cu deținuții.

- Da' io nu vorbăsc cu nimeni - se răzoi țigăncă. Vreau numa' să-i spuț lui bărbatu' meu câteva vorbe. Auzi, mă țigăncă, ai făcut treaba aia de rușine,

da' io te iert, să știi. Că mi-ai fost drag și-mi ești nu meriți.

- Vă rog să nu... reluă polițistul.

- Câteva vorbe, mânca-te-aș, mai am și gata - se auzi din nou glasul înalt. Mă Gabore, n-ai avut tu acasă cât ce-ai vrut - mâncare, haine, bani - că am bătut pământu' să-ți fac rost - țigăncă tânără și faină? De ce te-ai apucată să furi?

Șirul pășea pe coridorul ce ducea spre sala de judecată.

- Tu să-ți faci pușcăriia ce te va cade - se auzi din nou vocea țigăncă. Da' să fii cuminte acolo unde ai ajuns, să te porți fain, că să te sloboadă mai repede acasă. Că io te aștept, să știi. Și să nu uiți că-s tânără și am nevoie de bărbat în casă.

Deținuții însoții de polițiști intrară în sala unde se țin procesele și ușa se închise în urma lor. Țigăncă însă nu-și încheie monologul. Zise:

- Auziți-mă, mă Gabore? Să nu zici că nu țiam spus!

TRAIAN BONDOR

METAMORFOZĂ

În vremea copilăriei, G. fusese creațiuț de coleg și de prietenii săi. Chiar mai creol fiind, era respectuos, curățel și cuminte. A făcut și el câteva clase, puține, ce-i drept, că după opinia părinților lui cartea nu era pentru el. Bani au avut întotdeauna fo, ceea ce se știa mai ei despre el, era că s-a însoțit și ceea ce vremea cu o fetișcană cu fustă creață, din mediul lui, căsătorie stabilită de părinți încă de pe vremea pruniceii.

L-am întâlnit imediat după revoluție. Avea pe atunci 18-19 ani. „Săru'măna tanti, ce mai faceți? Dar Mircea? Nu l-am mai văzut de mult”. L-am recunoscut ușor, după fizionomie. Își păstrase trăsăturile feței, dar avea în plus mustață „pe oală”, cum se zice, și părul tucurii. Într-o chită aranjată. M-a surprins plăcut atenția copilului (așa-l consideram, fiindcă fusese coleg cu nepotul meu). După alți doi ani, mă oprește pe stradă: „Săru'măna tanti, nu știți cumva o casă de vânzare în cartierul „X”?”. Nu, nu știam; case de vândut nu se prea găseau în Deva. Iar ca să cumperi îți trebuiau bani, nu glumă. Care tânăr își putea permite măcar o garnitură, pe-atunci?

„Au mai trecut doi ani, uitasem de acest tânăr, de intențiile lui. Într-o zi, pe stradă, trec pe lângă un bărbat ce contempla, la margine de trotuar, „peisajul”. Profiul lui era cunoscut. Dar nu, nu putea fi el, gândesc, tânărul simpatic de altădată. Avea o figură mai voluminoasă și era atât de plin de sine?! Dar m-a observat. Își umflă pieptul, privește undeva peste drum, ca și cum toacă de lume ar fi a lui. (Era vădit el, verneha mea cunoștință). Mă privea de sus, mult prea de sus, iar salutul obișnuit întârzia. Rămân fără glas. Parcă ar vrea să-mi spună: „Ce, vâ puneți voi cu mine, ou mîlionează-mi se?”. „Cu, vă puneti voi cu mine, ou mîlionează-mi se?”. (Auzisem apoi că din bișniță le-a făcut).

Din păcate, nu-i singurul îmbogățit al zilei care nu mai cunoaște pe nimeni. Uneori nici pe cei care i-au fost cândva prietenii. (E.S.)

● Un fost secretar speculant ● Promitea în dreapta și în stânga apartamente, pentru care a încasat sute de mii de lei! ● Pentru autorizații de a construi garaje pretinde 375 000 de lei ● Nu rezolvă nimic, credulii rămân fără bani!

Mulți neaveniți s-au cocoțat prin diferite organisme create după decembrie '89. Foști condamnați, analfabeți, incurcă lume de toate culorile, incluziv politice. Este ușor de priceput cam cu ce se ocupau acești indivizi. Unii au ajuns după gratii, alții își continuă munca, o parte sunt plini de bani și se plumbă în mașini cu numere străine. În mâinile poliției și justiției mai pică însă câte unul. Mai mărunți sau mai mare, dar pică.

Unul dintre aceștia este și Costică Căldăraș, un fost speculant de 35 de ani, ce-și ducea traiul în concubinaj pe la Mihăilești-Buceș. Ce face, ce nu face, dar Uniunii Democratale filialei județene a Uniunii Democratale a Romilor, I se eliberează și o legitimație pe care mai marii filialei scriu că don' Costică este

nici mai mult, nici mai puțin decât „ziarist-reporter”. Nu conta că „maestrul” se pregătise doar într-un liceu agricol. Totuși, la ceva tot considera că se pricepe Căldăraș. La a stoarca bani de la credulii care „credeau” că totul

CRELULII CU PEA MULȚI BANI

Secretarul, după gratii!

se poate în ziua de azi. Și că nu sunt în aceste vremuri? Așa că dl secretar se pune pe treabă.

Prevalându-se de faptul că mai cunoștea funcționarii de la Primăria Deva, se angajează că poate face rost de apartamente. Prin mai '92, Lenutei Ivan din Brad, îi promite că îi rezolvă casa în Deva. Dar, cei de la primărie trebuie plătiți, așa că primește vreo 500 de lei și un inel de aur. Lenutea nu va vedea apartamentul la Deva, dar nici inelul și banii înapoi.

Și vine luna iulie 1993. Într-o zi, Căldăraș îl întâlnește pe Petru Gulie, din Deva. Gulie știa că dom' secretar îi

cunoaște pe unii funcționari ai primăriei, așa că-i propune să rezolve un apartament pentru o cunoștință, pe nume Dumitru Rădoi. Urmează întâlnirea cu Rădoi și „afacerea” se încheie. Toată treaba costă 200 000 de lei. „Acest lucru,

aprobară primăria Deva. Nu-i nimic, o rezolvă băiatul și pe asta, dar costă. Cât? 25 000 de lei de persoană. Se fac apoi calculele și suma totală este de 375 000 lei. În prima fază se adună de la oameni 65 000 de lei. Apoi alți 25 000. Pe toți îi ia Căldăraș. Cej ce dau banii celor asigurați. Așa că se întocmește o chitanță cum că i-au fost împrumutați 90 000 de lei. După aprobările necesare, secretarul urma să mai primească 285 000 de lei.

Într-adevăr, secretarul ziarist a încasat acești bani, decreditați, dar fără nici o școală. Baniii oamenilor s-au topit. Cu scumpetea asta... Și școlăritatea lor...

... Și uite așa, Uniunea Democratică a Romilor a rămas fără secretar și ziarist. Nu de altceva, dar Costică Căldăraș este după gratii. Ceea ce a făcut se numește trafic de influență. Pedepsa este de la 2 la 7 ani. Nici credulii n-au rămas nepedeșiți. Pentru că sechestrul nu este pe se pune. Așa că... Dea Dumnezeu românului mintea cea de pe urmă. Iar romilor, un secretar cinstit!

În timp ce dl secretar se dădea de ceasul morții și făcea rost de apartament, Rădoi îl prezintă pe un cunoscut: Alexandru Colda. Acesta era membru al unei asociații a celor care doreau să-și construiască garaje. Trebuia, evident,

VALENTIN NEAGU

SIDA Ce înseamnă ea pentru tineri?

Amfiteatrul Liceului teoretic „Traian” din Deva a fost locul de desfășurare a concursului cu tema „Ce este și cum se transmite SIDA”, organizat de cadre medicale și asistenți de la Laboratorul de Educație pentru Sănătate Deva și de la Dispensarul școlar nr. 4, cu sprijinul conducerii instituției de învățământ amintite și al cadrelor didactice care fac parte din echipa județeană A.C.E.T. (coordonator dr. Lucia Bălășescu, medic specialist pediatriu). Au participat peste 100 de elevi și eleve de liceu care au răspuns la un chestionar conținând zece întrebări referitoare la căile de transmitere a virusului HIV, a modului în care acționează virusul odată pătruns în organism, atitudinea față de persoanele infectate, ca și alte întrebări.

asistat la o lecție educativă susținută de dna Elis Gaură, de la Laboratorul de Educație pentru Sănătate. S-a apreciat că elevii sunt bine informați în legătură cu această boală incurabilă, care se răspândește din ce în ce mai mult, dar care poate fi evitată cu minimum de griji, la rândul lor având posibilitatea să-i informeze pe alții despre căile de transmitere, dar și despre prevenirea bolii.

De remarcat receptivitatea conducerii liceului la propunerea organizării acestui concurs. De altfel și anul trecut aceeași unitate de învățământ a sprijinit instruirea a 87 de persoane din județ — medici, cadre medii sanitare, profesori — care au urmat cursul organizat de A.C.E.T. (organizație non guvernamentală din Anglia).

Premiile acordate elevilor participante, diferențiate valoric pentru primele trei locuri, au fost cumpărate din cei 100 000 lei depuși de sponsorii (care au dorit să-și păstreze anonimatul), în contul 61526000610, la B.C.R. pentru Inspectoratul de Poliție Sanitară și Medicină Preventivă Deva (Lupta Anti SIDA) — și care rămâne deschis pentru eventualii sponsori care doresc să sprijine aceste activități. (E.S.)

Căștigătorii concursului: locul I — echipajul clasei a IX-a C, locul II — echipajul clasei a XI-a C, iar locul III — echipajul clasei a X-a C. La individual, premiul I, eleva Ramona Drăgan (clasa a IX-a C), premiul II, Andreea Burcă (clasa a IX-a C) și premiul III, Luminița Vlaicu (clasa a XI-a C). Toți participanții la concurs au fost stimulați, acordându-li-se cadouri și dulciuri.

După răspunsul la întrebările cheie, elevii au

PUTEREA DE A ÎNVINGE

Am cunoscut un om. Se numește Anton Birou. Locuiește în Deva, cartierul Gojdu, blocul A 7, la apartamentul 5. Din vorbă în vorbă am aflat că de peste 30 de ani trăiește — și muncește! — cu un singur plămân. În urma unei boli, un plămân i-a fost extirpat. Dar omul a avut și are tăria de a învinge necazul și a păși drept în viață. (Gh. I. N.)

S.C. AGROTRANSPORT S.A. HUNEDOARA — DEVA
Cu sediul în DEVA, str. PORTULUI, nr. 2, reamintește că în fiecare joi, la orele 10, ține licitație pentru vânzarea mijloacelor auto și închirierea unor spații.

RANSI REISEN SIBIU
Efectuează transport de persoane în Germania, cu autocare și microbuze confortabile, în fiecare miercuri.
Informații la telefoanele 092/47118, sau 092/413922. (D. P.)

BANCA AGRICOLĂ S.A. DEVA
Vinde la licitație următoarele autoturisme:
● 1 autoturism Renault 18 culoare roșie;
● 1 autoturism Dacia 1300 culoare albă.
Licitația va avea loc în ziua de 6 decembrie 1993, ora 10, la sediul Băncii Agricole Deva, bdul Decebal, bl. B.
Informații la sediul Băncii Agricole S.A. Deva

REGIA AUTONOMĂ A CUPRULUI DEVA
Piața Unirii, nr. 9.
ORGANIZEAZĂ
În data de 15. XII. 1993, ora 10, la sediul regiei, licitație pentru închirierea spațiului în suprafață de 7,13 m.p., din bloc 29, parter, str. Creangă, cu destinația — farmacie.

IMPORTANT
MOȘ CRĂCIUN
va bate în curând la ușă. Ajutați-l acum, comandând
PACHETE CU CADOURI PENTRU COPII, care conțin dulciuri, fructe exotice și articole mărunte de îmbrăcăminte.

S.C. „TRANSPORTION” S.R.L.
aplică o reducere de 20 la sută a valorii adaosului comercial pentru comenzi care depășesc 300 000 lei.
Pentru informații suplimentare și comenzi adresați-vă Magazinului alimentar MA-RA din Simeria, str. Gh. Doja, nr. 4, telefon 660896. (1061363)

NOTIFICARE privind intenția de majorare a prețurilor și tarifelor

Agentul economic care notifică: **R.A.G.C.L. DEVA**
Beneficiari: **POPULAȚIA ȘI AGENȚII ECONOMICI DIN DEVA, ILIA, DOBRA, CERTEJ**
Forma de proprietate: de stat.
Forma juridică: regie autonomă
Sediul: DEVA, str. Libertății, nr. 6.
Nr. din reg. comerțului: J 20 R 102/91.
Cod fiscal: 2-111 749.

Denumirea produsului/serviciului	U/M	Pret actual	Pret notificat
Transport gunoi menajer	lei/mc.	2014	2280

MOTIVAȚIA: — creșterea prețului la motorină și materiale de întreținere și reparații. (1061368)

S.C. „CRIȘBUS” S.A. BRAD

Anunță intenția de modificare a tarifelor pentru serviciile prestate publicului călător și celorlalți beneficiari, începând cu data de 1.I.1994. Modificarea este motivată de majorarea prețurilor la diferite produse și servicii, combustibili, anvelope, piese, materiale și la alte elemente componente ale costurilor. (1061369)

MIERCURI, 1 DECEMBRIE

RTL

6,55 Seriale și desene animate: 10,00 Șeful; 11,00 Bogat și frumos; 11,30 „227”; 12,30 Duelul familiilor; 13,00 Magazinul amiezii; 13,30 Springfield Story; 14,20 California Clan; 15,10 Vremea dorinței; 16,00 Ilona Christen; 17,00 Hans Meiser; 18,00 Cine e șeful aici?; 18,30 O afacere de familie; 19,00 Chemarea inimii; 20,10 Exploziv (magazin); 20,40 Vremuri bune, vremuri rele; 21,15 Formula morții (film); 23,10 Steaua TV — magazin; 0,15 Gottschalk (show); 1,00 Alaska; 2,00 Reluări.

SAT. 1

6,35 Seriale și desene animate: 12,40 Roata norocului; 13,25 Umbrele pasiunii; 14,20 Trapper John, M.D.; 15,10 Vecinii; 15,40 Bonanza; 16,40 Star Trek; 17,45 Să riscăm; 18,20 Totul sau nimic; 19,30 De 5 x 5; 20,00 Știri; 20,30 Roata norocului; 21,15 Queen (II); 23,05 Căpitanul din St. Pauli (film); 0,45 Bufnița și pisicuța (film); 2,30 Reluări.

MTV

Ziua internațională a luptei anti-SIDA
8,00 Matinal cu VJ Rebecca; 14,00 Mari hituri cu Paul King; 17,30 Coca Cola Report; 18,00 Știrile zilei; 18,15 3 din 1; 18,30 Topul telespectatorilor; 19,00 Muzica soul și reggae; 21,00 Lumea reală: Întâmplări adevărate; 21,30 Cel mai dorit: VJ R. Cokes; 23,00 Mari hituri cu VJ Paul King; 0,45 3 din 1 (r); 0,00 Ziua internațională a luptei anti-SIDA.

ITALIA 1

7,30 Bună dimineața (da); 11,15 Starsky și Hutch (s); 12,15 A-Team (s); 13,15 Aici Italia; 13,50 Desene animate; 15,30 Nu e la RAI (show); 18,00 Mitic (show); 18,20 Unomania (show); 19,00 Supervicky (s); 19,30 Bayside school (s); 20,00 Willy (s); 20,50 Radio Londra; 21,05 Karaoke (show); 21,35 Film: 23,30 Privind din Sud; 0,30 Dreamon (s); 1,00 Aici Italia; 1,15 Radio Londra; 1,25 Studio sport; 2,05 Starsky și Hutch (r).

TV 5

7,00 Domnul ministru (s); 7,30 Telediminează; 14,30 Marile zile ale secolului

(r); 16,30 Convorbiri; 17,00 Jurnal TV 5; 17,10 Vision 5; 17,50 Culinară; 18,45 Arheologie (s.do); 19,05 Campionii (cs); 19,30 Jurnal TV 5; 20,00 Cifre și litere (cs); 20,30 Jurnal belgian; 21,00 Telescop. Magazin științific; 22,00 Jurnal francez: TF 1; 22,30 Teatru: „A fost o gară” de Jacques Deval; 0,30 Magazin de reportaje; 2,00 Magazin literar.

JOI, 2 DECEMBRIE

RTL

8,00 Magazin matinal; 10,00 Șeful; 11,00 Bogat și frumos; 11,30 „227”; 12,00 Pre-

TV-SATELIT

țel e fierbinte; 13,00 Magazinul amiezii; 13,30 Springfield Story; 14,20 California Clan; 15,10 Vremea dorinței; 16,00 Ilona Christen; 17,00 Hans Meiser; 18,00 Cine e șeful aici?; 18,30 O afacere de familie; 19,00 Chemarea inimii; 20,10 Exploziv — magazin; 20,40 Vremuri bune, vremuri rele; 21,15 Acțiuni de salvare; 22,15 Foc la bordul avionului 1501 (film SUA); 0,15 Gottschalk show; 1,00 L. A. Law; 2,05 Seriale.

SAT. 1

7,00 Bună dimineața cu sport; 13,25 Umbrele pasiunii, „Împăcare”; 14,10 Trapper John, „Un trecut complicat”; 15,10 Vecinii; 15,40 Bonanza; 16,40 Star Trek; „Întâlnirea cu trecutul”; 17,45 Să riscăm; 18,20 Totul sau nimic; 19,30 De 5x5; 20,30 Roata norocului; 21,15 Sectorul lui Wolff; 22,15 Schreinemakers live; 0,10 Pentru câțiva dolari în plus (w. Italia, 1965); 2,20 Star Trek (s. SF — reluare); 4,40 Queen (II).

MTV

8,00 Matinal cu VJ Rebecca; 14,00 Mari hituri cu VJ Paul King; 18,00 Știri; 18,15 3 din 1; 18,30 Topul telespectatorilor; 19,00 Muzica soul și reggae; 19,30

Muzică non-stop; 21,00 Beavis & Butt-Head (d.a.); 21,30 Cel mai dorit: VJ R. Cokes; 0,30 Știrile nopții; 0,45 3 din 1 (r); 1,00 Party Zone: muzică de dans; 3,00 VJ. Marijine van der Vlugt; 4,00 Videoclipuri nocturne.

ITALIA 1

7,30 Bună dimineața (da); 12,15 A-Team (s); 13,15 Aici Italia (r); 13,50 Desene animate; 15,30 Nu e la RAI (show); 17,15 Unomania (show); 18,00 Mitic (show); 19,00 Supervicky (s.SF); 19,30 Bayside school (s); 20,00 Willy (s); 20,50 Radio Londra; 21,05 Karaoke (show); 21,35

TV 5

Beverly Hills (s); 22,30 Melrose Place (s); 23,30 Privind din Sud; 0,30 Dream on (s.a.); 1,00 Aici Italia (magazin); 1,15 Radio Londra (r); 1,25 Știri; 2,05 Starsky și Hutch.

TV 5

7,00 Domnul ministru (s); 7,30 Telediminează; 12,00 Imagini reflectate; 13,40 Jurnal; 14,05 Domnul ministru (r); 14,30 Magazin cultural; 15,50 Magellan. Reportaje; 17,00 Jurnal TV 5; 17,10 Vision 5; 17,50 Culinară; 19,05 Campionii (cs); 20,00 Cifre și litere (cs); 20,30 Jurnal belgian; 21,00 Nord-Sud; 22,00 Jurnal: TF 1; 22,30 Drumul secolului. Magazin de informații; 0,05 Viva. Magazinul vieții cotidiene în Elveția; 1,20 Șapte zile în Africa (do).

VINERI, 3 DECEMBRIE

RTL

7,00 Știrile dimineții; 11,30 227 (situații comice); 14,20 California Clan; 15,10 Vremea dorinței; 16,00 Ilona Christen; 17,00 Hans Meiser; 18,00 Cine e șeful aici?; 18,30 O afacere de familie; 19,00 Chemarea inimii; 20,10 Exploziv — magazin; 20,40 Vremuri bune...; 21,15 Muzică populară; 22,15 Comicul Peter Steiner; 23,15 Cum ați spus?; 0,15 Gottschalk; 1,00 Noapte, nunții (film); 2,30 M — Magazi-

nul bărbaților; 2,55 Foc la bordul avionului (r); 4,30 Gladiatorii americani; 5,25 Crima de la mahala (film).

SAT. 1

7,00 Bună dimineața cu sport; 10,20 Ia legătura cu noi; 12,40 Roata norocului; 13,25 Umbrele pasiunii; 14,15 Trapper John; 15,10 Vecinii; 15,40 Bonanza; 16,40 Star Trek; 17,45 Să riscăm; 18,20 Totul sau nimic; 20,00 Știri; 20,30 Roata norocului; 21,15 Uite cine vorbește! (II); 22,55 Fotbal. Bundesliga, et. 19; 0,00 Târfe cu de-a sila (film); 1,30 Electric Blue; 3,25 Star Trek; 4,15 Fotbal: Bundesliga; 5,15 Reluări.

MTV

8,00 Matinal cu VJ Rebecca; 14,00 Mari hituri cu Paul King; 17,30 Coca Cola Report; 17,45 Noutăți cinematografice; 18,30 „The Pulse with Swatch”; 19,30 Muzică non-stop; 21,00 Un Crăciun special; 21,30 Cel mai dorit: VJ R. Cokes; 0,00 Coca Cola Report; 0,15 Noutăți cinematografice; 0,30 Știrile nopții; 0,45 3 din 1; 1,00 Beavis & Butt-Head; 1,30 VJ Marijine; 3,00 Zona rece; 4,00 Videouri nocturne.

ITALIA 1

7,30 Bună dimineața (da); 13,15 Aici Italia (r); 13,50 Desene animate; 15,30 Nu e la RAI (show); 17,15 Unomania (show); 18,00 Mitic (show); 18,55 Studio deschis; 19,00 Supervicky (s.SF); 19,30 Bayside school (s); 20,00 Willy (s); 20,50 Radio Londra; 21,05 Karaoke (show); 21,30 Film; 23,30 Privind din Sud; 0,30 Ediție specială; 1,30 Aici Italia; 2,15 Radio Londra; 2,30 Starsky și Hutch (r); 3,30 A-Team (r); 4,30 Casa Keaton (r).

TV 5

7,00 Domnul ministru (s); 7,30 Telediminează; 14,05 Domnul ministru (s); 14,30 „Numai prin dragoste” (r); 16,00 Em de umor (r); 17,00 Jurnal TV 5; 17,10 Vision 5. Actualitatea francofonă; 17,50 Culinară; 18,40 Actualitatea artistică și culturală la Paris; 20,00 Cifre și litere (cs); 21,00 În numele legii. Magazin juridic; 22,30 Taratata. Varietăți; 1,05 Jurnal francez: Soir 3; 1,35 Media Sud. Revista presei; 1,50 Dosarele justiției; 2,15 Reluări.

MICA PUBLICITATE

VANZARI-CUMPARARI

Vând Dacia 1310, an fabricație 1989, 40 000 km. Informații la tel. 614404.
Vând casetofon Tesla B. 115 stereo și 50 casete muzică diversă. Tel. 618908, după ora 18.
Vând tractor 15 CP, chinezesc, plug, disc, nol. Deva, tel. 619432.
Vând mobilă sufragerie, furnir de nuc. Telefon 622759, orele 20-7.
Vând sau închiriez spațiu pentru producție sau depozit și 3000 m.p. teren aferent. Tel. 614888, 612661, între orele 9-17.
Vând pian. Deva, tel. 611978.
Vând casă Peștișu Mare, nr. 28.
Vând Peugeot J9, an 1980, nematriculat, ladă frigorifică 260 l, computer Metz, imprimantă, blănuri. Telefon 6550877.
Vând Renault 14, consum 5 l/100 km, 1982, 4 uși, stare foarte bună, 2300 DM, negociabil, înmatriculat. Telefon 623340.
Vând Mercedes 300 Diesel, 1981, stare perfectă, vând talon Opel Rekord. 624733, după ora 17.
Vând autocamion Saviem, 7,5 tone, fabricat 1991 și fan. Informații Zlatna, tel. 096/857005.
Vând tractor plus remorcă și plug. Tâmpa, nr. 110, după ora 16, zilnic.
Vând negociabil apartament două camere, lângă cartodrom, str. Eminescu. Telefon 613777.
Vând urgent video-player Aiwa și orgă electronică. Relații la telefon 618255.
Vând Dacia 1310 TLX, an fabricație 1989, km. 42000. Telefon 628422.
Vând apartament trei camere, str. Mărăști, bl. 24, ap. 25, parter (eventual privatizare).
Vând convenabil Volvo Diesel și Dacia 1310, an fabricație 1987, preț convenabil. Deva, V. Babeș, nr. 4.
Vând apartament 2 camere, Gojdu, telefon 627693.
Vând instalație satelit completă, cumpăr DECK, telefon 615854.
Vând Telecolor, 210 000 lei, Hunedoara, str. Pictor Grigorescu, nr. 18.
Vând urgent și convenabil autoturism Lada 2104, break, '85, înmatriculată. Informații telefon 712339.
Vând Dacia TLX, 1988, Ungaria, 25 000 km, albă.
S.C. Dinex Comimpex SRL Hunedoara, bdul Libertății, nr. 11 bis, telefon 715337, vinde en gros dulciuri, detergenți, produse alimentare, țigări indigene și import etc.
Vând Dacia 1300, fa-

bricație 1985. Oprișol Ion, Căstău, nr. 162. (1061485)

Vindem la preț producător și oferim garanție și postgaranție, în condiții avantajoase, case de marcaț ELKA 82. Asigurăm orice plese de schimb și consumabile. Comenzi la tel. 717912, orele 10-13, 660490, orele 20-22. (1061485)

Redacția ziarului „Mesagerul Transilvan” angajează agenți publicitari pentru județul Hunedoara. Relații, Deva, telefon 613581, după ora 14. (1061462)

S.C. Fremar Comexim SRL Hunedoara angajează opt vânzătoare. Condiții: aspect fizic plăcut, vârstă maximă 35 ani, studii med. Informații la telefon 716217, între orele 15-18. (1061483)

Schimb (vând) apartament două camere decomandate, în Călan, Orașul Nou. Informații Deva, tel. 623215. (1061476)

Pierdut carnet CEC cu limită de sumă, seria B 1, 836526 — 836550 și stampila rotundă aparținând firmei S.C. Com-Electro Service Deva. Se declară nule. (1061525)

Pierdut ștampilă aparținând S.C. Criș Com SRL Deva. Se declară nulă. (1061499)

Căutam garsonieră de închiriat pentru firmă, ultracentral. Telefon 618382 (1061488)

COMEMORARI

A trecut un an de când ne-a părăsit pentru totdeauna ȘTEFAN FROICU

Lacrimile noastre și florile îți veghează mormântul. Dumnezeu să te odihnească în pace. Soția Maricica, copiii Olga și Fănel, familiile Brehuescu Petre, Beclea Petre, cumnații și nepoții. (1060358)

Au trecut șase luni de lacrimi și dor de când ne-am despărțit cu mare durere de scumpa și draga noastră fiică

LENUȚA IRIMIE (căsătorită SEKEL), plecând prea din timp de lângă cei dragi, la 23 de ani neîmpliniți, lăsând în urmă ei, cu mare durere, pe scumpa ei fetiță Lăcrămioara, orfană numai de 5 săptămâni de mămica ei. Te vom plânge toată viața părinții, soțul și sora ta, care te vor striga mereu să te întorci, că pierderea ta o simțim amar. Lenuță, dragă Lenuță / Vină acasă măicuță / Că vin sărbătorile / Hai grijeste-ți casele / Că plâng mami în grădină / Și așteaptă la lor stăpană / Plâng măicuță în Banat / C-ai plecat și le-ai lăsat / Și pe Lăcrămioara ta / S-o crească mami străină.

Lacrimi și flori pe tristul tău mormânt. Veșnic vei rămâne în inimile noastre. Durerea nu va trece niciodată pentru tine și Lăcrămioara ta, dragă Lenuță. Dumnezeu să-ți dea veșnică odihnă, să-ți ierte sufletul tău tânăr. (1060448)

Parastasul de pomenire dumnică, 5 decembrie, în localitatea Vălișoara, comuna Bața. (1061492)

DECESE

Colectivul Școlii generale 6 Deva transmite condoleanțe dnei Dragomir P., la decesul mamei sale. (1061489)

Nu-1 vom uita niciodată pe bunul nostru prieten IOAN MUREȘAN,

dispărut pe neașteptate dintre noi. Vom fi mereu alături de Kati, Dan și Sorin în marea durere. Familia Duruș. (1061486)

Salariații Muzeului devaan anunță cu profundă durere dispariția prematură a medicului DR. VIUREL MORARU, din Lupeni.

Profesionist de excepție și cu o elevată integritate sufletească. Suntem cu toată compasiunea alături de familia îndoliată. (1061511)

Cu adâncă durere soțul indoliat anunță înțelegerea din viață după o lungă și grea suferință a soției

GOLEA VERONICA În mormântarea va avea loc în data de 1 decembrie, ora 13, în cimitirul din Dealul Palului. (1061519)

Familia îndurerată anunță decesul celei care a fost SZENTES ANNA, în vârstă de 83 ani.

Înmormântarea astăzi, 30 noiembrie, ora 15, de la domiciliul din Cristur, nr. 195. Fie-i țărâna ușoară. (1061519)

Familia îndurerată anunță că adâncă durere înțelegătoare din viața dragului nostru soț, tată, ginere

BÎRSAN GHEORGHE, în vârstă de 42 ani, din Bața. În mormântarea — miercuri, 1 decembrie. Veșnic vei rămâne în amintirea noastră! (1060448)

R.A.T.P. DEVA Anunță intenția de majorare a tarifelor de transport comun cu autobuzele, începând cu 22 decembrie 1993. (1061372)

NOTIFICARE

Unitățile de desfacere cu amănuntul și de alimentație publică din cadrul cooperativei de consum Sălaş, începând cu data de 01. I. 1994, vor practica următoarele cote de adaos comercial:

- comerț cu amănuntul — maximum 45 la sută
comerț alimentație publică — maximum 70 la sută, la preț de vânzare cu amănuntul. (871)

BANCA AGRICOLĂ DEVA ÎMPREUNĂ CU CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI HĂRĂU

Anunță organizarea unei licitații în zilele de 8 și 20 decembrie 1993, ora 10, pentru vânzarea următoarelor bunuri: două furaje, două camioane SR 8135, 2 remorci, două porumb, 2 grajduri, 3 fânare, 2 șoproane, magazine cereale, siloz saivan oi, 3 șoproane, betonieră etc.

Licitarea și informații la Consiliul local Hărău. (870)

S.C. „HORTICOLA” S.A. DEVA

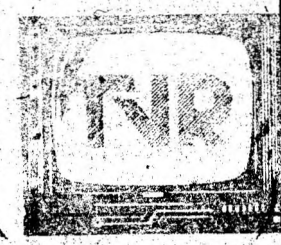
FERMA NR. 10 ȘOIMUȘ cu sediul în Șoimuș, strada Viilor Vinde zilnic, între orele 9—17, la sediul fermei
Must, 300 lei/litru.
Relații la telefoanele: 614318, 615125.

S.C. „JUG” S.A. HUNEDOARA

str. Peștișu Mare, nr. 1 ORGANIZEAZĂ CONCURS în data de 15. XII. 1993 pentru ocuparea următoarelor posturi:
director economic
jurisconsult
dactilografă
Relații suplimentare la compartimentul personal S.C. „JUG” S.A. Hunedoara, telefon 71 12 87. (1061367)

S.C. ARDEALUL S.A. AIUD FABRICA DE BERE

Produce și livrează BERE BLONDĂ SPECIALĂ 12,5 la sută, „AIUDEANA”, la sticla de 1/2 l.
Ofertă specială la calitate superioară.
Preț: 185 lei, cu TVA inclus.
Relații: la sediul firmei din str. Izvorului, nr. 2, Aiud, județul Alba.
Telefoane: 096/863054; 096/861307.
Fax: 096/862594. (1061344)

(Urmare din pag. 7)
18.10 Neodihna. „Odiseea” capului lui Mihai Viteazul
18.45 Tezaur
20.00 Actualități
20.45 Spectacol de gală dedicat sărbătoririi Zilei Naționale a României
22.35 Film serial. „Soțul ambasadoarei” (3)
23.40 Mari ansambluri folclorice
24.00 Actualități
0.20 Poezis.
PROGRAMUL II
14.00 Actualități
14.10 Evocări
16.00 Interferențe
17.30 Desene animate
18.00 Muzică populară
18.30 Emisiune în limba maghiară
20.00 Actualități
20.40 Spectacol de gală dedicat Zilei Unirii
21.50 Pro memoria
22.20 Anotimpurile de Vivaldi
22.40 Documentar artistic
23.10 Film artistic în serial. Anul 1848 (3).
JOI, 2 DECEMBRIE, PROGRAMUL I
7.00 TVM
Telematinal
10.00 Actualități
10.05 Calendar
10.30 Limbi străine
11.30 Film serial. „Maguy”
12.30 1001 audiții
13.30 Desene animate
14.00 Actualități
14.10 TVR Iași
15.00 TVR Cluj-Napoca
16.00 Reportaj economic
16.45 Actualități
17.00 Repere transilvane
17.30 Repere moldave
19.00 Gong
19.30 Desene animate
20.00 Actualități
20.45 Studioul economic
21.15 Film serial. „DALLAS” (289)
22.15 Lege și... fărădelege
22.30 Alfa și Omega
23.15 Actualități
23.35 Poezia cântului.
— ○ —
REZULTATELE TRAGERII LOTO SPECIAL 6 DIN 49
37, 36, 17, 35, 15, 8.
Fond de premii: 106 140 875 lei.
NUMĂRUL EXTRAS LA JOCUL „NOCUL” 3327669
Fond de premii: 78 278 066 lei.

Advertisement for PYROSTOP fire alarm systems. Includes text: SISTEME DE ALARMĂ ÎMPOTRIVA INCENDIILOR ÎMPOTRIVA EFRACȚIILOR AUTO. SISTEME DE SUPRAVEGHERE PRIN LANȚ DE TELEVIZIUNE ÎN CIRCUIT ÎNCHIS. SISTEME DE CONTROL AL ACCESULUI PRIN CARTELE INTERFOANE DE BIROU. PYROSTOP DEVA - B-dul Cacabal, bl. J, sc. B, ap. 20 - tel./fax: 095/614 229. VĂ AȘTEPTĂM DE LUNI PÂNĂ VINERI ÎNTRE ORELE 8 - 16.

TURI DE VEAC REA CEA MARE

„moșia românească“

națională fir, arondat ului Hune- la început, festat preo- a menține l'ntreprin- gice ce ur- in patrimo- omân și a de gardă cumentelor din incinta

foști soldați în armata a-ustro-ungară și cetățeni ai statului ungar declarăm prin aceasta solemn că ne alăturăm la consiliul național român și îi oferim cu toată abnegația sprijinul nostru, purtând totodată grijă pentru păzirea ordinii publice și a siguranței averii comune și private. Ne obligăm mai departe ca aceste și alte idei umane și naționale le vom propaga și la concetățenii noștri“.

Intre preocupările consiliilor naționale române notăm asigurarea transporturilor și aprovizionarea populației cu cele necesare traiului zilnic, rezolvarea problemelor agrare, combaterea epidemiilor, crearea condițiilor pentru buna desfășurare a Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia. Folosindu-se de organele de presă și de sprijinul autorităților bisericesti, consiliile naționale române au militat pentru calm și înțelegere, pentru rezolvarea pe cale pașnică a dezideratului național. Prin întreaga lor activitate consiliile naționale s-au dovedit a fi organisme eficiente pentru pregătirea trecerii Transilvaniei sub administrație românească.

Basarabie frumoasă

Basarabie frumoasă
Noi dorim să vii acasă
Și cu frați, și cu nurori
Să treci pe podul cu flori.

Îți dorim drum bun acasă
Te poftim cu drag la masă,
La masa românilor
De care îți este dor.

VASILE NACU,
poet popular

Desen de DORINA ITUL CRANG

Ardeal

și în ele — încâpem lângă sfinti
dar durerea unde, oare, ncape ?
și în... (că turlele spre cer
ugile la Dumnezeu s-ajungă
din când în când înspre vecernii
lopot se aud plângând în dungă.

NICOLAE CREPCIA

18, Participant la Unirea cea Mare

a Paști- 1919, avo- aș și Ni- i Vașcău să sape o După is- cei doi de vii în li-se în ca lui — și să nu perii în le-au ră- și-un el că, în i rli nea- descope, a impre- al a con- ele ro- triumfal 4 august continuă. be inten- a fost de pace mnat a- la Uria.

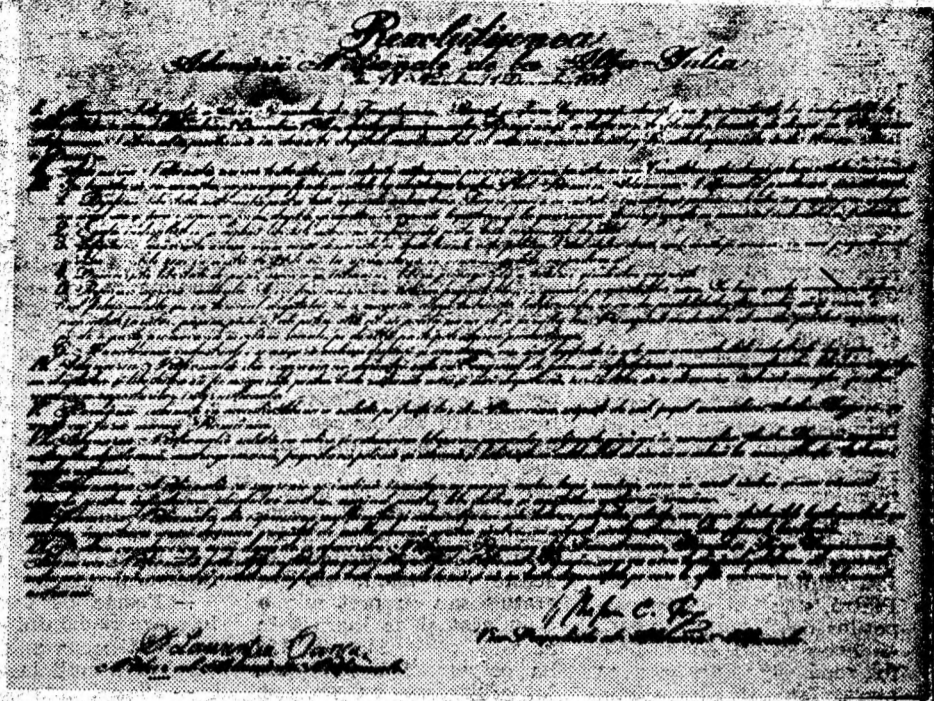
PREDA

Unul dintre participanții la lucrările Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918, mai puțin cunoscut datorită vârstei tinere ce-o avea (28 ani), este scriitorul Ionel Pop, autor a peste 20 volume de povestiri de vânătoare și pescuit. După ce a făcut școala primară și liceul la Șimleul Silvaniei, Năsăud și Blaj, a studiat dreptul la Budapesta, Berlin și München. „Revoluția din Ardeal“ — cum o denumește Ionel Pop — care avea să culmineze cu Marea Unire de la Alba Iulia, l-a surprins ca avocat la Blaj, unde a fost ales membru al Consiliului Național Român local. În această calitate, în luna noiembrie 1918, a primit însărcinarea să se deplaseze la Aiud și să preia puterea locală, aflată încă în mâinile baronului maghiar Bánffy. Somat să demobilizeze jandarmii, să predea armele și puterea, baronul a replicat nervos și revoltat: „Dar asta e revoluție !“, la care, prompt și categoric, Ionel Pop a răspuns clar și hotărât: „Nu-i putem spune

altfel, domnule baron“. Înțelegând că nu e loc pentru altă soluție, conducerea de la Aiud a predat armele și puterea Gărzii Naționale Române. Consiliul Național Român din Blaj l-a delegat pe tânărul avocat Ionel Pop să ia parte la Adunarea de la Alba Iulia, care l-a ales apoi membru în biroul său, având funcția de secretar al acesteia, calitate în care a contribuit în mod efectiv la lucrările Marii Adunări Naționale de la 1 Decembrie 1918. Aceste amănunte și altele deosebit de semnificative pentru cunoașterea personalității lui Ionel Pop am avut marele privilegiu de a le afla prin intermediul corespondenței și al dialogurilor directe purtate cu el. Aceste contacte au fost prilejuite, la rândul lor, de căutările ce le-am întreprins pentru a descoperi legăturile lui Mihail Sadoveanu cu Ardealul, în care unul din cei mai apropiați „prieteni“ ai săi a fost vânătorul și pescarul Ionel Pop, care, între altele, în scri-

soarea datată „București, Bobotează, 1981“, mărturisea cu distinsa nostalgie impusă de timp: „Menționez că din întreg biroul acelei Adunări, singur eu mai sunt în viață. Eram unul din secretarii (notarii) Adunării“. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit a fost modestia și noblețea cu care mi-a comunicat doar în ultima scrisoare descendența sa familială: „Mă simt neîncetat un foarte mărunț epigon al înaintașilor mei din familia mea. Amintesc dintre ei pe Simion Bărnuțiu, „Unchiul cel mare“, cum îl numeam în familie — Iuliu Coriian, memorandistul, spiritus rector al Comitetului Național, cu ani de temniță la Seghedin — Gasiu Maniu, avocatul apărător în Cluj, în nenumărate procese de presă, însuși făcând doi ani de temniță ungurească pentru articolele sale — apoi distins profesor universitar la Cluj, Iuliu Maniu, frate al mamei mele și părinte crescător al meu...“.

Prof. DUMITRU SUSAN

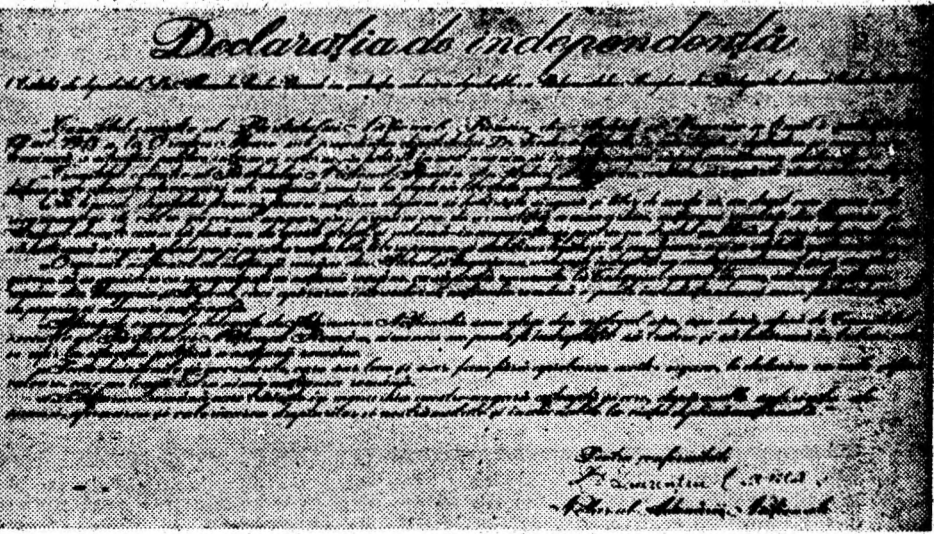
Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba Iulia, din 18 noiembrie/1 decembrie 1918.

Hotărârea noastră.

Obștea poporului român din comuna Petros
din indevn propriu și fără nici o silă sau ademențe din vre-o parte, de la treacă doroga lerbinte, ce însufleștețte inima fecărui român, și declară, că voința sa ne- strănutată este:
Voin să fim alăturați, împreună cu teritoriile românești din Ardeal, Ba- nai, Ungaria și Maramuța, la Regatul României, sub stăpânirea Majestații Sale, Regelui Ferdinand I.
In această hotărâre a noastră aşternem tot ce au dorit strămoșii noștri, tot ce ne încălește pe noi, cei de laș, și tot, ce va înălța pururea pe fi și ne- poșii noștri.
Ape să ne ajute Dumnezeu!

Petros la 29. Iunie 1918.
Ivan B. B. B.
Maria Dragon
Emil Dragon

Hotărârea „Obștii poporului român“ din Petros de a fi împreună cu oamenii tuturor teritoriilor românești.

Declarația de Independență citită de deputatul Alexandru Vaida Voevod în ședința adunării deputaților a Parlamentului maghiar din Budapesta, din 18 octombrie 1918.